

**MATERIÁLY
XVII MEZINÁRODNÍ VĚDECKO - PRAKTICKÁ
KONFERENCE**

**MODERNÍ VYMOŽENOSTI VĚDY -
2021**

22 - 30 ledna 2021 r.

Volume 3

Praha
Publishing House «Education and Science»
2021

Vydáno Publishing House «Education and Science»,
Frýdlanská 15/1314, Praha 8
Spolu s DSP SHID, Berdianskaja 61 B, Dnepropetrovsk

Materiály XVII Mezinárodní vědecko - praktická konference «Moderní vymoženosti vědy -2021», Volume 3 : Praha. Publishing House «Education and Science» -56 s.

Šéfredaktor: Prof. JUDr Zdenák Černák

Náměstek hlavního redaktora: Mgr. Alena Pelicánová

Zodpovědný za vydání: Mgr. Jana Štefko

Manažer: Mgr. Helena Žáková

Technický pracovník: Bc. Kateřina Zahradníková

**Materiály XVII Mezinárodní vědecko - praktická konference ,
Moderní vymoženosti vědy -2021**

For students, research workers.

Pro studentů, aspirantů a vědeckých pracovníků

Cena 50 Kč

ISSN 1561-6940

© Authors , 2021

© Publishing House «Education and Science» , 2021

Jazyk, řeč, komunikace

Соляник В. І.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ «ПРИРОДА» В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ДЖЕКА ЛОНДОНА

У сучасній лінгвістичній науці спостерігається декілька підходів до розуміння концепту та його структури. Так, Ю. С. Степанов при розгляді концепту приділяє увагу культурологічному аспекту. Вся культура розуміється як сукупність концептів і стосунків між ними. Концепт – це «згусток культури» в свідомості людини; у вигляді концепту культура входить в ментальний світ людини. За допомогою концепту людина як «творець культурних цінностей» сама входить в культуру, а в деяких випадках і впливає на неї. Концепти, на відміну від понять, не лише мисляться, а й «переживаються». Вони є предметом емоцій, симпатій і антипатій, а інколи і зіткнень. Концепт – це «основне вічко культури на ментальному світі людини» [5: 43].

У концепта складна структура. З одного боку, до неї належить все, що є у будові поняття; з іншого — в структуру концепту входить все те, що і робить його фактом культури – вихідна форма (етимологія); стисла до основних ознак змісту історія; сучасні асоціації; оцінки тощо.

Е. С. Кубрякова вважає, що концепт не виникає безпосередньо із значення слова, а є результатом зіткнення значення слова з особистим досвідом людини, тобто концепт є посередником між словами і дійсністю. Вчена моделює один з головних принципів людського пізнання – принцип контейнера, який одночасно є і головним принципом як семіотичного, так і когнітивного підходів до мови. Вона пропонує назвати його принципом «оборотності позиції спостерігача». Його суть полягає в тому, що при розгляді будь-якого об'єкту в світі і всесвіту вибір перспективи його розгляду може бути змінений, причому позиція спостерігача може змінитися на зворотну. Якщо мова відображає особливе бачення світу, то і віддзеркалення в ній позиції спостерігача (або

свідоме абстрагування від світу) відповідає загальній суб'єктивності збережених і закріплених в мові концептів [2].

Ю. Д. Апресян ґрунтує теорію концепта на наступних положеннях:

1) кожен природну мову відображає певний спосіб сприйняття і організації світу;

2) властивий мові спосіб концептуалізації світу частково універсальний, частково національно специфічний;

3) погляд на світ (спосіб концептуалізації) «наївний» в тому сенсі, що він відрізняється від наукової картини світу, але це не примітивні вистави [1].

В дослідженнях В. І. Соляник семантика мовного знака представляється як єдиний засіб формування вмісту концепту як синоніму сенсу [4].

Розуміючи концепт в широкому сенсі, можливо стверджувати, що основними конститuantами концептуальної системи є концепти, близькі семантичним частинам мови, – концепти об'єкту і його частин, руху, дії, місця або простору, часу, ознаки. Реалії дійсності, збережені в свідомості і втілені в концептах – компонентах свідомості, уявляючи знання про світ, є концептуальною картиною світу. Реалії ж дійсності, збережені в свідомості у вигляді концептів і відбиті вербально, тобто мовними засобами (лексичними, граматичними, стилістичними), представляють мовну картину світу.

«В ширшому сенсі структуру концепту можна представити у вигляді круга, в центрі якого лежить головне поняття, ядро концепту, а на периферії знаходиться все те, що привнесене культурою, традиціями, народним і особистим досвідом» [3: 42].

В мовній картині світу Джека Лондона як представника «аніمالістичного жанру» в американській англomовній літературі концепт «Природа» посідає особливе місце.

У даному дослідженні структура концепту «Природа» розглядається по аналогії з виділенням структури концепту «Людина» у вигляді концептосфери [4].

В сфері концепту «Природа» в мовній картині світу Джека Лондона ядро даного концепту представляє само поняття «Природа», у приадресній зоні мають місце такі номінації, як «Флора», «Фауна» та «Природні явища», а на

периферії знаходиться лексика, що представляє реалізацію даного концепту в мовній картині світу Джека Лондона, а саме «Тварини та птиці», «Погода», «Кліматичні явища», «Стихійні явища», «Дерева, квіти та інші рослини».

Таким чином, дослідження певного концепту в мовній картині світу автора передбачає аналіз, перш за все, лексичних, а також граматичних та стилістичних засобів, використаних автором в його творах, засобів, що реалізують сенс концепту на відповідному мовному рівні.

Література:

1. Апресян Ю. Д. Избранные труды. — Т. II. Интегральное описание языка и системная лексикография. — М.: Школа «Языки русской культуры», 1995. — С. 348-385.
2. Кубрякова Е. С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира / Е. С. Кубрякова. — М.: Языки славянской культуры, 2004. — С. 560.
3. Маслова В. А. Введение в когнитивную лингвистику / В. А. Маслова. — М.: Флинта: Наука, 2004. — С. 396.
4. Соляник В. І. Особливості структури концепта «ЛЮДИНА» в мовній картині світу Ф.С. Фіцджеральда. Modern Scientific Potential. — Sheffield LTD., 2017. — PP.34-36.
5. Степанов Ю. С. Константы: Словарь русской культуры / Ю. С. Степанов. — [3-е изд., исправл. и дополн.] — М.: Академический проект, 2004. — С. 992.

CONTENTS

EKONOMICKÉ VĚDY

Podniková ekonomika

Захарченко Л.А., Пащук М.М. ОБГРУНТУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА ЗВ'ЯЗКУ ТОВ «НОВА ПОШТА».....	3
--	---

Zahraniční ekonomické aktivity

Залесский Б.Л. ОТ ПОВЫШЕНИЯ ИННОВАЦИОННОСТИ - К "ПРОЕКТАМ БУДУЩЕГО"	6
Залесский Б. Л. КЛЮЧ К УСПЕХУ - ИННОВАЦИОННОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО	9

FILOLOGIE

Teoretické a metodologické problémy studia jazyka

Іщенко Т.В. ПРИЧИНИ ПОЯВИ ТА РОЛЬ ЛЕКСИЧНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У МОВІ ..	12
--	----

Jazyk, řeč, komunikace

Соляник В. І. СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ «ПРИРОДА» В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ДЖЕКА ЛОНДОНА.....	15
--	----

LÉKAŘSKÉ VĚDY

Morfologie

Shevchenko O. M., Sych V. O. CRITERIONAL COMPLEX OF BLOOD SYSTEM REACTIONS SYSTEM FORECASTING IN THE CONDITIONS OF INFLAMMATION AND EFFECTS OF SUBSTANCE P BLOCKING.....	18
--	----

PEDAGOGICKÉ VĚDY

Problémy tréninku

Залесский Б.Л. НА ПУТИ К ОБЩЕМУ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМУ ПРОСТРАНСТВУ ..	21
--	----

Strategické směry reformy vzdělávacího systému

Товканець Г.В. ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ.....	24
---	----

Moderní metody výuky

Кохан Л. В. ВИЯВЛЕННЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ ДИДАКТИЧНИХ УМОВ РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ.....	28
--	----